

Sachverzeichnis

A

Abdominalmuskulatur,
Trendelenburg-Zeichen
243

Abduktion 17

Achillessehnenabriß 100

Achse

- anatomische 16

- Bewegung 16

- frontale 17

- longitudinale 17

- LWS 232

- sagittale 17

- vertikale 17

Adduktion 17

Akromion 127

Amphiarthrosegelenk 81

Anamnese 35

Angulieren, Halswirbelsäule,
untere, in Seitneige 214

Angulus

- caudalis 127

- cranialis 127

- ventralis 127

Anhidrosis 271

Annäherung 295

Apley-Test 84

Apportiermuskel 245

Arachnoidea 275

Area nervina 179, 192

Arteria(-ae)

- axillaris 292

- caudalis mediana 245

- obturatoria 292

- radialis 292

- spinalis

- anterior 277

- posterior 277

- vertebralis 269

Arthrokinematik 18

Arthron 15

Arthrose 232

Articulatio(-nes)

- antebrachiocarpea 192

- Behandlung 198

- Untersuchung 193

- atlantoaxialis lateralis
205

- atlantoooccipitalis 204

- calcaneoquartalis

- Behandlung 122

- Untersuchung 115

- capititis costae 222

- carpi 15

- Anatomie 192

- Endgefühl 23

- Extensoren, Unter-
suchung 183

- Flexoren, Unter-
suchung 184

- Gelenketage 192

- Untersuchung 193

- carpometacarpeae 192

- Behandlung 199

- Untersuchung 194

- centrodistalis, Unter-
suchung 115

- costotransversaria 222

- costovertebralis 222

- coxae 19

- Anatomie 43

- Behandlung 48

- Bewegungspalpation
44

- Gelenkform 19

- Joint play 45

- Kompression 46, 50

- Ortolani-Test 47

- Oszillation 48

- Provokation 46

- Untersuchung, spezi-
fische 44

- cubiti 19

- Anatomie 165

- Denervation 294

- Untersuchung 166

- ellipsoidea 15

- femoropatellaris 80

- Behandlung 90

- Differenzialdiagnostik
87

- Kompression 90

- Untersuchung 87

- femorotibialis 80

- Anatomie 80

- Behandlung 88

- Joint play 82

- Kompression 90

- Ligament 81

- Traktion 88

- Untersuchung 82

- genus

- Anatomie 80

- Instabilitätstest 84

- Untersuchung 82

- humeri

- Anatomie 127

- Aufklappbarkeit,
laterale 131

- Aufklappbarkeit,
mediale 131

- Behandlung 132

- Extensoren 128

- Flexoren 128

- Gapping 131

- Gelenkform 19

- Innervation 273

- Instabilität 130

- Muskulatur 127–128

- Stabilitätstest 130

- Untersuchung 128

- Verbindung, skapulo-
thorakale 128

- humeroradialis 165

- Behandlung 170

- Untersuchung 168

- humeroulnaris 15, 165

- Behandlung 170

- Untersuchung 166

- intercarpeae

- Behandlung 199

- Untersuchung 194

- intermetacarpeae 192

- Behandlung 199

- Untersuchung 195

- intermetatarsaleae

- Behandlung 122

- Untersuchung 116

- interphalangea distalis

- (DIP) 19, 192

- Anatomie 193

- Behandlung 123

- Untersuchung 120,

- 198

- interphalangea proximalis

- (PIP) 19, 192

- Anatomie 193

- Behandlung 123

- Untersuchung 119,

- 198

- intertarsalis distalis

- Behandlung 122

- Untersuchung 115

- intertarsalis proximalis

- Behandlung 122

- Untersuchung 115

- intertarseae, Unter-
suchung 116

- mediocarpea 192

- Behandlung 199

- Untersuchung 194

- metacarpophalan-
geae 192

- Anatomie 193

- Behandlung 199

- Untersuchung 196

- metatarsophalangeae

- (MTP)

- Behandlung 122

- Untersuchung 117

- ossis carpi accessorii 192

- Behandlung 199

- Untersuchung 194

- radiocarpea 19

- radioulnaris distalis 179

- Behandlung 182

- Untersuchung 181

- radioulnaris proxima-
lis 15, 19, 165, 179

- Behandlung 182

- Untersuchung 180

- spheroidea 15

- talocalcaneocentralis

- Behandlung 122

- Untersuchung 115

- tarsocruralis

- Anatomie 112

- Behandlung 121

- Untersuchung 112

- tarsometatarsalis

- Behandlung 122

- Untersuchung 116

- tibiofemorale 291

- tibiofibularis distalis 95

- Behandlung 97

- Untersuchung 96

- tibiofibularis proximalis
81, 95

- Behandlung 97

- Ligament 81

- Untersuchung 95

- trochoidea 15

Atlas 205

Atlasflügel 204, 206

Atmungsrippe 221

Atrophie, M. biceps
femoris 55

Aufklappbarkeit

- Art. glenoidale 131

- Art. humeroulnaris 168

Ausdauertraining, Musku-
latur 20

Ausgangsstellung 33

Ausstreichung

- M. intercostales 264

- M. levatores costarum
264

- M. serratus dorsalis
cranialis et caudalis 264

Axon 272

- Plasmafluss 279

B

Bandscheibe 222

Basistonus, Bindegewebe,
kollagenes 231

- Bauchmuskeln
  - Behandlung 267
  - Untersuchung 253
- Beckengesellschaft, kleine
  - 58
  - Behandlung 76
- Beckenmuskulatur
  - Behandlung 243
  - Untersuchung 243
- Beckensymphyse 237
- Befestigung, Neuralstruktur
  - extradurale 276
  - intradurale 276
- Behandlung
  - Art. radioulnaris proximalis 182
  - Art. antebrachiocarpea 198
  - Art. carpometacarpea 199
  - Art. coxae 48
  - Art. femoropatellaris 90
  - Art. humeri 132
  - Art. humeroradialis 170
  - Art. humeroulnaris 170
  - Art. intermetatarsalis 122
  - Art. intertarsalis distalis 122
  - Art. intertarsalis proximalis 122
  - Art. mediocarpea 199
  - Art. ossis carpi accessorii 199
  - Art. radioulnaris distalis 182
  - Art. tarsocruralis 121
  - Art. tarsometatarsalis 122
  - Art. tibiofibularis distalis 97
  - Art. tibiofibularis proximalis 97
  - Articulatio femorotibialis 88
  - Artt. intercarpeae 199
  - Artt. intermetacarpeae 199
  - Artt. metatarso-phalangeae (MTP) 122
  - Bauchmuskeln 267
  - Beckengesellschaft, kleine
    - 76
  - Beckenmuskulatur 243
  - Brustwirbelsäule 219
  - Diaphragma 264
  - Dokumentation 34
  - Ellenbogenextensoren 175
  - Ellenbogenflexoren 173
  - Exspiratoren 267
  - Extensoren 189, 259
  - Femorotibialgelenk 88
  - Femur
    - distal 48
    - lateral 49
  - Flexoren 190
  - Halswirbelsäule
    - obere 210
    - untere 212
  - Hamstrings 70
  - Hüftadduktoren 67
  - Hüftextensoren 70
  - Hüftflexoren 60
  - Hüftgelenk 48
  - Hüftrotatoren 76
  - Iliosakralgelenk 243
  - Inspiratoren 264
  - Intensität 33
  - Karpalgelenk 198
  - Kniestmuskulatur 92
  - Kopfbewegter 254
  - Kruppenmuskulatur 73
  - Lendenwirbelsäule 235
  - M. anconeus 177
  - M. biceps brachii 173
  - M. biceps femoris 70
  - M. brachialis 173
  - M. brachiocephalicus 148
  - M. brachioradialis 185
  - M. coracobrachialis 161
  - M. deltoideus 161
  - M. erector spinae 259
  - M. extensor digiti I longus 108
  - M. extensor digitorum lateralis 108
  - M. extensor digitorum longus 108
  - M. flexor digitorum profundus 104
  - M. flexor digitorum superficialis 102
  - M. gastrocnemius 106
  - M. gluteus medius 73
  - M. gluteus profundus 73
  - M. gluteus superficialis 73
  - M. gracilis 67
  - M. iliopsoas 60
  - M. infraspinatus 159
  - M. latissimus dorsi 150
  - M. longus capitisi 257
  - M. obliquus externus abdominis 267
  - M. obliquus internus abdominis 267
  - M. obturatorius externus 76
  - M. obturatorius internus 76
  - M. omotransversarius 147
  - M. pectineus 67
  - M. pectoralis profundus 157
  - M. pectoralis superficialis 151
  - M. peroneus brevis 110
  - M. peroneus longus 110
  - M. piriformis 73
  - M. pronator teres 187
  - M. quadratus femoris 76
  - M. quadratus lumborum 263
  - M. rectus abdominis 267
  - M. rectus femoris 62
  - M. retractor costae 267
  - M. rhomboideus 154
  - M. sartorius 65
  - M. semimembranosus 70
  - M. semispinalis 259
  - M. semitendinosus 70
  - M. serratus dorsalis caudalis 264, 267
  - M. serratus dorsalis cranialis 264
  - M. serratus ventralis 155
  - M. spinalis 259
  - M. splenius 259
  - M. splenius capitis 257
  - M. subscapularis 161
  - M. supinator 185
  - M. supraspinatus 158
  - M. tensor fasciae antebrachii 175
  - M. tensor fasciae latae 64
  - M. tibialis cranialis 100
  - M. transversus abdominis 267
  - M. trapezius 145
  - M. triceps brachii 175
  - M. vastus intermedius 92
  - M. vastus lateralis 92
  - M. vastus medialis 92
  - Mm. adductores 67
  - Mm. gemelli 76
  - Mm. intercostales externi 264
  - Mm. intercostales interni 264, 267
  - Mm. intertransversarii 259
  - Mm. levatores costarum 264
  - Mm. multifidi 261
  - Mm. quadriceps femoris 92
  - Mm. rotatores 261
  - Mm. scaleni 265
  - Muskulatur 21
    - subokzipitale 254
  - Neuralstruktur 280
- Phase
  - vaskuläre 29
  - zelluläre 29
- Proliferationsphase 29
- Pronatoren 187
- Rippe
  - erste 226
  - sonstige 227
- Schulterextensoren 158
- Schulterflexoren 161
- Schultergelenk 132
- Seitneiger 259
- Sprunggelenk 121
- Stammmuskeln
  - epaxiale 259
  - hypaxiale 263
- Supinatoren 185
- Umbauphase 30
- Zehengelenk 122
- Behandlungsebene 15
- Behandlungsprinzip 33
- Behandlungsstellung, aktuelle 16
- Behandlungstechnik 33, 203
- Beinlängenunterschied 238
- Belastbarkeit, Gewebe 29
- Beschwerdenreproduzierbarkeit 33
- Bewegung
  - anguläre 31
  - gekoppelte 17, 205
  - kombinierte 17
  - Qualität 22
  - Quantität 22
  - translatorische 16, 31
  - zusammengesetzte, mehrachsige 16
- Bewegungsachse, siehe Achse
- Bewegungsarbeit, Muskulatur 20
- Bewegungsausmaß 22
- Bewegungsebene 16
- Bewegungseinschränkung, Wirbelsäule 203
- Bewegungspalpation
  - Art. antebrachiocarpea 193
  - Art. femoropatellaris 87
  - Art. femorotibialis 82
  - Art. humeri 129
  - Art. humeroradialis 168
  - Art. humeroulnaris 166
  - Art. ossis carpi accessorii 194
  - Art. radioulnaris proximalis 180
  - Art. tarsocruralis 112

- Art. tibiofibularis
  - distalis 96
  - proximalis 95
- BWS 216
- C 0 205
- C 1 208
- Gelenk 37
- Halswirbelsäule, untere 211
- Hüftgelenk 44
- ISG 239
- LWS 233
- Bewegungsqualität 22
- Bewegungsquantität 22
- Bicepstest 132
  - im Sulcus intertubercularis 132
- Bindegewebe
- kollagenes 230
- kutanes
  - Behandlungsform 26
  - Reiz 26
- Neuralstruktur 275
- Blood-nerve barrier 275
- Blutgefäß
  - Nerv, peripherer 276
  - Rückenmark 276–277
- Brustkorb 222
- Brustnerv 269
- Brustwirbelsäule (BWS) 215
  - Behandlung 219
  - Dysfunktion 216
  - Funktionsstörung, Ursache 216
  - Rosett-Test 219
  - Springingtest
    - von kaudal 218
    - von kranial 218
  - Untersuchung 216
- Bulbo-Reflex 39

- C**
- C 0
  - Mobilisation
    - in Extension 210
    - in Flexion 210
    - in Seitneige (angulieren) 210
    - in Seitneige (Translation) 210
  - Untersuchung 205
- C 1
  - Mobilisation, in Rotation 210
  - Untersuchung 208
- Capitulum humeri 165
- Cavitas glenoidalis scapulae 127
- Circumferentia articularis
  - radii 179
  - ulnae 179
- Coronary Ligament 81
- Crista
  - iliaca 238, 246
  - ventralis 211
- Cross link 230

- D**
- Dauerarbeit, Muskulatur 20
- deep friction (Querfiktion) 22, 27
  - Indikation 27
  - Kontraindikation 27
  - M. anconeus 178
  - M. biceps brachii 175
  - M. biceps femoris 73
  - M. brachialis 175
  - M. brachiocephalicus 148
  - M. brachioradialis 186
  - M. deltoideus 162
  - M. erector spinae 261
  - M. extensor digiti I longus 109
  - M. extensor digitorum lateralis 109
  - M. extensor digitorum longus 109
  - M. flexor digitorum lateralis 105
  - M. flexor digitorum profundus 105
  - M. flexor digitorum superficialis 104
  - M. gastrocnemius 107
  - M. gluteus medius 76
  - M. gluteus piriformis 76
  - M. gluteus profundus 76
  - M. gluteus superficialis 76
  - M. gracilis 68
  - M. iliopsoas 61
  - M. infraspinatus 160
  - M. intercostales 265
  - M. latissimus dorsi 151
  - M. levatores costarum 265
  - M. longus capitis 259
  - M. obliquus capitis caudalis 256
  - M. obliquus capitis cranialis 256
  - M. obliquus externus abdominis 268
  - M. obliquus internus abdominis 268
- M. obturatorius externus 79
- M. obturatorius internus 79
- M. omotransversarius 148
- M. pectineus 68
- M. pectoralis profundus 157
- M. pectoralis superficialis 152
- M. peroneus brevis 111
- M. peroneus longus 111
- M. pronator teres 188
- M. quadratus femoris 79
- M. quadratus lumborum 263
- M. quadriceps femoris 94
- M. rectus abdominis 268
- M. rectus capitis dorsalis major 256
- M. rectus capitis dorsalis minor 256
- M. rectus femoris 63
- M. rhomboideus 155
- M. sartorius 66
- M. scaleni 267
- M. semimembranosus 73
- M. semispinalis 261
- M. semitendinosus 73
- M. serratus dorsalis cranialis et caudalis 265
- M. serratus ventralis 156
- M. spinalis 261
- M. splenius 261
- M. splenius capitis 259
- M. supinator 186
- M. supraspinatus 159
- M. tensor fasciae antebrachii 176
- M. tensor fasciae latae 65
- M. teres major 164
- M. teres minor 164
- M. tibialis caudalis 105
- M. tibialis cranialis 102
- M. transversus abdominis 268
- M. trapezius 146
- M. triceps brachii 176
- M. vastus intermedius 94
- M. vastus lateralis 94
- M. vastus medialis 94
- Mm. adductores 68
- Mm. gemelli 79
- Mm. intertransversarii 261
- Mm. multifidi 262
- Mm. rotatores 262
- Muskulatur, subokzipitale 256
- Unterarmextensoren 190
- Unterarmflexoren 190
- Vorteil 27
- Dehnungs-Verkürzungen Zyklus 42
- Dendrit 272
- Dens axis 203, 205
- Dermatom 38, 211
- Kibbler-Falte 273
- Diaphragma 250
- Behandlung 264
- Lage 251
- sellae 275
- Untersuchung 251
- Verspannung 272
- Differenzialdiagnose, Hüftgelenk, ISG, LWS 238
- Differenzierung
  - M. iliopsoas 37
  - M. rectus femoris 37
  - M. sartorius 37
  - M. tensor fasciae latae 37
- Diffusionsbarriere 275
- Divergenzgleiten 211
- Dokumentation, Behandlung 34
- Drehgelenk 19
- Drosselrinne 136
- Druckpunkt palpation 278
  - N. femoralis 291
  - N. ischiadicus 288
  - N. medianus 293
  - N. obturatorius 292
  - N. peroneus communis 290
  - N. radialis 292
  - N. saphenus 291
  - N. tibialis 289
  - N. ulnaris 294
- Dura
  - Behandlung 281
  - Mobilisation
    - belastet 281
    - unbelastet 280
- Dura mater cerebri 275
- Durchblutung 25
- Dysbalance, muskuläre, Behandlung 21

- E**
- Ebene, Bewegung 16
- Eigelenk 15, 19
- Eigenbewegung, Organ 250
- Eis
  - bei Schmerz 25
  - Durchblutung 25
- Ellenbogen 165
- Ellenbogendysplasie 179
- Ellenbogenextension, Endgefühl 22

- Ellenbogengelenk, *siehe* Articulatio(-nes) cubiti
 Ellenbogenmuskulatur 165, 170
 – Extensoren 166
   – Behandlung 175
   – Untersuchung 171
 – Flexoren 165
   – Behandlung 173
   – Untersuchung 170
 Ellipsoidgelenk 15
 Endgefühl 22
 – Ellenbogengelenk 165
 – fest-elastisch 23
 – hart-elastisch 22
 – Karpalgelenk 192
 – leeres 23
 – pathologisches 23
 – weich-elastisch 22
 Endoneurium 275
 Enophtalmus 271
 Entzündung, Nerv 280
 Epineurium 275
 Ernährungsarterie 275
 Erregungsleitung, saltatorische 272
 Exspirationsstellung, Rippe 229
 Extension 17
 – BWS 216
   – in Seitlage 218
 – C0 205
 Extensor-carpi-radialis-Reflex 39
 Extremitas
 – caudalis, BWS 215
 – cranialis
   – BWS 215
   – HWS 211
- F**
- Facettenaplasie 215
 Facettengelenk 222
 – Schäferhund 232
 – Stellung 232
 Facettenchluss 219
 Facies, articularis capititis costae 222
 Falx
 – cerebelli 276
 – cerebri 276
 Fascia thoracolumbalis 237, 247, 252
 Faser
 – motorische 273
 – sensorische 273
 – vegetative (efferente) 273
 Fast-fatigue-Muskelfaser 20
 Fast-resistant-Muskelfaser 20
- Fast-twitch-Muskelfaser 20
 Faszikel 275
 Federtest 239
 Femoropatellargelenk,
   siehe Articulatio(-nes)
   femoropatellaris
 Femorotibialgelenk,
   siehe Articulatio(-nes)
   femorotibialis
 Femur
 – distal, Behandlung 48
 – Gleiten 49
 – lateral, Behandlung 49
 Filum terminale 276
 Fixation, manuelle 204
 Fleischrippe 221
 Flexion 17
 – BWS 216, 218
 – C0 205
 Flexorreflex
 – Hintergliedmaße 39
 – Vordergliedmaße 39
 Foramen
 – intervertebrale 273, 277
 – jugulare 205, 271
 – magnum 205, 275
 – obturatum 292
 Fossa
 – infraspinata 127
 – ischiorectalis 237
 – subscapularis 127
 – supraspinata 127
 Fovea
 – articularis cranialis 205
 – capitis radii 165
 – costalis 222
 Funktionelle Weichteilbehandlung, *siehe* Funktionsmassage
 Funktionsmassage 22, 26
 – M. anconeus 177
 – M. biceps brachii 26, 174
 – M. biceps femoris 71
 – M. brachialis 174
 – M. brachiocephalicus 148
 – M. brachioradialis 186
 – M. deltoideus 161
 – M. erector spinae 260
 – M. extensor digiti I longus 109
 – M. extensor digitorum lateralis 109
 – M. extensor digitorum longus 109
 – M. flexor digitorum lateralis 105
 – M. flexor digitorum medialis 105
 – M. flexor digitorum profundus 105
- M. flexor digitorum superficialis 103
 – M. gastrocnemius 107
 – M. gluteus medius 75
 – M. gluteus piriformis 76
 – M. gluteus profundus 75
 – M. gluteus superficialis 75
 – M. gracilis 68
 – M. iliopsoas 61
 – M. infraspinatus 160
 – M. latissimus dorsi 150
 – M. longus capitis 258
 – M. obliquus capitis caudalis 256
 – M. obliquus capitis cranialis 256
 – M. obliquus externus abdominis 268
 – M. obliquus internus abdominis 268
 – M. obturatorius externus 78
 – M. obturatorius internus 78
 – M. omotransversarius 147
 – M. pectineus 68
 – M. pectoralis profundus 157
 – M. pectoralis superficialis 152
 – M. peroneus brevis 111
 – M. peroneus longus 111
 – M. pronator teres 188
 – M. quadratus femoris 78
 – M. quadratus lumborum 263
 – M. quadriceps femoris 93
 – M. rectus abdominis 268
 – M. rectus capitis dorsalis major 256
 – M. rectus capitis dorsalis minor 256
 – M. rectus femoris 62
 – M. rhomboideus 154
 – M. sartorius 66
 – M. scaleni 266
 – M. semimembranosus 71
 – M. semispinalis 260
 – M. semitendinosus 71
 – M. serratus ventralis 156
 – M. spinalis 260
 – M. splenius 260
 – M. splenius capitis 258
 – M. supinator 186
 – M. supraspinatus 158
 – M. tensor fasciae antebrachii 176
 – M. tensor fasciae latae 64
- M. teres major 164
 – M. teres minor 163
 – M. tibialis caudalis 105
 – M. tibialis cranialis 101
 – M. transversus abdominis 268
 – M. trapezius 146
 – M. triceps brachii 176
 – M. vastus intermedius 93
 – M. vastus lateralis 93
 – M. vastus medialis 93
 – Mm. adductores 68
 – Mm. gemelli 78
 – Mm. intertransversarii 260
 – Mm. multifidi 262
 – Mm. rotatores 262
 – Muskulatur, subokzipitale 256
 – Unterarmextensoren 189
 – Unterarmflexoren 190
- G**
- Gangbild 35
 Ganglion 269
 – cervicale 269
 – coeliacum 271
 – impar 271
 – mesentericum 271
 – stellatum 269
 Gapping
 – Art. humeroulnaris 168
 – Schultergelenk 131
 Gate-control 25
 Gegennutation, Sakrum 242
 Gehirnkompression 277
 Gehirnsichel 276
 Gelenk
 – bikonvexes 205
 – dreiecksiges 15
 – echtes 15
 – einachsiges 15
 – einfaches 15
 – Slack 23
 – unechtes 15
 – Untersuchung, spezifische 37
 – zusammengesetztes 15
 – zweiecksiges 15
 Gelenkanatomie 19
 Gelenkblockade 14
 Gelenkchip 23
 Gelenkebene 15
 Gelenkfläche 19
 – LWS 231
 Gelenkform 19
 Gelenkkapsel
 – Behandlungsform 26
 – Reiz 26

- Gelenklehre 15
 Gelenkmechanik 15
 Gelenkprovokation 32
 Gelenkspiel, *siehe* Joint play
 Gelenkstellung 15
 – Behandlungsstellung 16
 – Nullstellung 15
 – Ruhestellung 16
 – Stellung, verriegelte 16
 – Untersuchungsstellung 16
 Gelenktyp 15
 Gewebebelastbarkeit 29
Ginglymus 15
 Gleiten 18, 28
 – Art. antebrachiocarpea 198
 – Art. radioulnaris proximalis 180
 – Art. tibiofibularis distalis 97
 – Art. tibiofibularis proximalis 97
 – Definition 32
 – distales, Art. femoropatellaris 87
 – dorsales
   – Art. intermetacarpea 199
   – Art. intertarsalis distalis 122
   – Art. intertarsalis proximalis 122
   – Art. mediocarpea 199
   – Art. intermetacarpeae 195
   – Artt. intermetatarsaleae 122
   – Artt. metacarpophalangeae 196, 199
   – Artt. metatarso-phalangeae (MTP) 117, 123
   – Skapula 128
 – Femur 49
 – kaudales
   – Art. humeri 133
   – Art. radioulnaris distalis 182
   – Art. tarsocruralis 114
   – Skapula 128
 – kraniales
   – Art. humeri 133
   – Art. radioulnaris distalis 182
   – Art. tarsocruralis 113
   – Skapula 128
 – kraniolaterales
   – Art. humeroradialis 169–170
   – Art. radioulnaris proximalis 182
- kraniomediales
   – Art. humeroradialis 169–170
   – Art. radioulnaris proximalis 182
 – laterales
   – Art. femoropatellaris 88
   – Art. humeroulnaris 167, 170
   – Artt. metacarpophalangeae 196, 199
   – Artt. metatarsophalangeae (MTP) 118, 123
   – Patella 90
 – mediales
   – Art. femoropatellaris 88
   – Art. humeroulnaris 167, 170
   – Artt. metacarpophalangeae 196, 199
   – Artt. metatarsophalangeae (MTP) 118, 123
   – Patella 90
 – palmares
   – Art. intermetacarpeae 199
   – Art. mediocarpea 199
   – Artt. intermetacarpeae 195
   – Patella, distale 90
 – plantares
   – Art. intertarsalis distalis 122
   – Art. intertarsalis proximalis 122
   – Artt. intermetatarsaleae 122
   – Artt. metacarpophalangeae 196, 199
   – Artt. metatarso-phalangeae (MTP) 117, 123
   – ventrales, Skapula 128
- Gleitlager, skapulothorakales 127
 Gleitstufe 24
 Gleittechnik
   – direkte, Halswirbelsäule 212
   – indirekte, Halswirbelsäule 213
 Glutealmuskulatur, Trendelenburg-Zeichen 243
 Grifftechnik 33
 Großhirnsichel 276
- H**
- Halsnerv 269
 Halswirbelsäule (HWS)
 – obere 204
   – Behandlung 210
   – Muskel 245
   – Problem 211
   – untere 211
   – Behandlung 212
   – Untersuchung 211
 Hämalbogen 245
 Hamstrings 55
 – Behandlung 70
 Hamulus ossis hamati 294
 Handgelenk, *siehe* Karpalgelenk
 Handwurzelknochen 192
 Hangbeinlahmheit 33
 Hängegriff
   – M. intercostales 265
   – M. levatores costarum 265
   – M. serratus dorsalis cranialis et caudalis 265
 Haut
   – Behandlungsform 26
   – Reiz 26
 Hebetest 240
 Hiatus oesophagus 272
 High-Velocity-Technik 28
 – Halswirbelsäule, untere 213
 – Klaffen
   – BWS 221
   – LWS 236
 – Rotieren
   – BWS 221
   – LWS 235
 Hintergliedmaße, Untersuchung, spezielle 42
 Hirnnerv 269
 Hirnstamm 271
 Horizontalebene 17
 Horner-Syndrom 271
 Hüftadduktoren
   – Behandlung 67
   – Untersuchung 54
 Hüfte
   – Anatomie 43
   – Untersuchung, spezielle 43
 Hüftextensoren
   – Behandlung 70
   – Untersuchung 55
 Hüftflexoren
   – Behandlung 60
   – Untersuchung, spezifische 50
 Hüftgelenk, *siehe* Articulatio(-nes) coxae
- Hüftgelenksflexoren, Differenzierung 37
 Hüftmuskulatur 50
 Hüftrotatoren
   – Behandlung 76
   – Untersuchung 58
 Hypermobilität 14
 Hypomobilität 14, 27
 Hypomochlion 80
- I**
- Iliosakralgelenk (ISG) 237
 – Dysfunktion 237
 – Ligament 237
   – Problem, Ursache 237
   – Symptom 237
   – Untersuchung 239
 Ilium
   – dorsal
    – Behandlung 244
    – Klapfen 241
    – Kompression 241
    – Provokation 241
   – Hebetest 240
   – ventral
    – Behandlung 243
    – Provokation 240
 Iliumläsion 237
 Immobilisation, Gelenk 27
 Incisura
   – ischiadica major 288
   – radialis
    – radii 179
    – ulnae 179
   – scapulae 127
   – trochlearis 165
    – Provokation 167
 Inspektion 35
 Inspirationsstellung, Rippe 228–229
 Interphalangealgelenk 15
 – distales, *siehe* Articulatio(-nes) interphalangea distalis
 – proximales, *siehe* Articulatio(-nes) interphalangea proximalis
 Ischämie 279
- J**
- Joint play (Gelenkspiel) 24
 – Art. antebrachiocarpea 193
   – Art. calcaneoquartalis 115
   – Art. carpometacarpea 194
   – Art. centrodistalis 115
   – Art. femoropatellaris 87

- Art. humeri 129
  - Art. humeroradialis 169
  - Art. humeroulnaris 167
  - Art. interphalangea distalis (DIP) 120, 198
  - Art. interphalangea proximalis (PIP) 119, 198
  - Art. intertarsalis distalis 115
  - Art. intertarsalis proximalis 115
  - Art. mediocarpea 194
  - Art. ossis carpi accessorii 194
  - Art. radioulnaris distalis 181
  - Art. radioulnaris proximalis 180
  - Art. talocalcaneocentralis 115
  - Art. tarsocruralis 113
  - Art. tarsometatarsalis 116
  - Art. tibiofibularis distalis 96
  - Art. tibiofibularis proximalis 95
  - Artt. intermetatarsalia 116
  - Artt. intertarseae 116
  - Artt. metacarpophalangeae 196
  - Artt. metatarso-phalangeae (MTP) 117
  - BWS 218
  - C0 206
  - C1, in Rotation 209
  - Federtest 239
  - Femorotibialgelenk 82
  - Gelenk 37
  - Halswirbelsäule, untere 212
  - Hebetest 240
  - Hüftgelenk
    - distal 45
    - lateral 45
  - Intensität 33
  - ISG 239
  - LWS 233
    - in Seitlage 234
  - Rippe
    - 1. 224
    - 2.-13. 225
  - Rute 245
  - Tibiaplateau 82
- K**
- Kalkaneus 115
  - Kapseldehnung 27
  - Kapselentzündung 28
  - Kapselmuster 23
    - Ellenbogengelenk 165
    - Karpalgelenk 192
    - Schulter 127
  - Kapseltest 85
  - Karpalgelenk, *siehe* Articulatio(-nes) carpi
  - Karpalgelenkflexion, Endgefühl 23
  - Kibbler-Hautfalte 273
  - Klaffen
    - BWS 221
    - Halswirbelsäule, untere 213
    - Ilium, dorsal 241
    - LWS 236
  - Knie, Untersuchung 80
  - Knieflexion, Endgefühl 22
  - Kniegelenk, *siehe* Articulatio(-nes) genus
  - Kniemuskulatur
    - Behandlung 92
    - Untersuchung 91
  - Kniescheibengelenk, Untersuchung 82
  - Knochen, Druckentlastung 27
  - Knorpel, Druckentlastung 27
  - Kompression
    - Art. anterbrachiocarpea 199
    - Art. humeri 133
    - Art. humeroradialis 170
    - Art. humeroulnaris 167, 170
    - d/v- 234
    - Definition 32
    - Femoropatellargelenk 90
    - Femorotibialgelenk 84, 90
      - Tibia, kaudal 89
      - Tibia, kranial – kaudal 89
      - Tibia, medial – lateral 89
    - Hüftgelenk 46, 50
    - Ilium, dorsal 241
    - Nerv 275
    - Talus 122
  - Konsistenzveränderung
    - Diaphragma 251
    - Exspiratoren 252
    - M. adductor 54
    - M. anconeus 172
    - M. biceps brachii 170
    - M. biceps femoris 55
    - M. brachialis 171
    - M. brachiocephalicus 136
    - M. brachioradialis 183
    - M. coracobrachialis 143
  - M. deltoideus 143
  - M. erector spinae 248
  - M. extensor carpi radialis 183
  - M. extensor carpi ulnaris 183
  - M. extensor digiti I longus 100
  - M. extensor digitorum communis 183
  - M. extensor digitorum lateralis 100, 183
  - M. extensor digitorum longus 100
  - M. flexor carpi radialis 184
  - M. flexor carpi ulnaris 184
  - M. flexor digitorum lateralis 99
  - M. flexor digitorum superficialis 98, 184
  - M. gastrocnemius 99
  - M. gluteus medius 57
  - M. gluteus profundus 57
  - M. gluteus superficialis 57
  - M. gracilis 54
  - M. iliocostalis 248
  - M. infraspinatus 142
  - M. intertransversarii 248
  - M. latissimus 137
  - M. longissimus 248
  - M. longus capitis 247
  - M. obliquus capitis caudalis 246
  - M. obliquus capitis cranialis 246
  - M. obliquus externus abdominis 253
  - M. obturatorius externus 58
  - M. obturatorius internus 59
  - M. omotransversarius 135
  - M. pectineus 54
  - M. pectoralis profundus 141
  - M. pectoralis superficialis 137
  - M. peroneus brevis 98
  - M. peroneus longus 98
  - M. piriformis 57
  - M. pronator teres 183
  - M. quadratus femoris 58
  - M. quadratus lumborum 250
  - M. quadriceps femoris 91
  - M. rectus abdominis 253
  - M. rectus capitis dorsalis major 246
  - M. rectus capitis dorsalis minor 246
  - M. rectus femoris 51
  - M. retractor costae 252
  - M. rhomboideus 139
  - M. sartorius 53
  - M. semimembranosus 55
  - M. semispinalis 248
  - M. semitendinosus 55
  - M. serratus ventralis 140
  - M. spinalis 248
  - M. splenius 248
    - capitis 247
  - M. subscapularis 143
  - M. supinator 182
  - M. supraspinatus 142
  - M. tensor fasciae antebrachii 172
  - M. tensor fasciae latae 52
  - M. teres major 144
  - M. teres minor 144
  - M. tibialis caudalis 99
  - M. tibialis cranialis 97
  - M. transversus abdominis 253
  - M. trapezius 134
  - M. triceps brachii 171
  - M. vastus 91
  - Mm. gemelli 58
  - Mm. intercostales externi 251
  - Mm. intercostales interni 252
  - Mm. levatores costarum 251
  - Mm. multifidi 249
  - Mm. rotatores 249
  - Mm. scaleni 251
  - Muskel 37
  - Muskulatur, subokzipitale 246
  - Konvergenzgleiten 211
  - Konvex-Konkav-Regel 19
  - Kopfbeweger
    - Behandlung 254
    - Untersuchung 246
  - Kopfheber, dorsale 245
  - Kostovertebralgelenk 222
  - Krafttraining 20
  - Krallengelenk, *siehe* Articulatio(-nes) interphalangea distalis
  - Kreuzband
    - hinteres 81
    - Test 86

- Kreuzgriff 219
 Kreuznerv 269
 Kruppenmuskulatur (Hüftextensoren)
  – Behandlung 73
  – Untersuchung 57
 Kugelgelenk 15, 19
 Kusshandstellung 286
- L**
- Lachmann-Test 86
 Lacuna(-ae)
  – muscularorum 291
  – vasorum 291
 Längenveränderung
  – Diaphragma 251
  – Exspiratoren 253
  – M. adductor 55
  – M. anconeus 172
  – M. biceps brachii 171
  – M. biceps femoris 56
  – M. brachialis 171
  – M. brachiocephalicus 136
  – M. brachioradialis 183
  – M. coracobrachialis 143
  – M. deltoideus 144
  – M. erector spinae 248
  – M. extensor carpi radialis 184
  – M. extensor carpi ulnaris 184
  – M. extensor digiti I longus 100
  – M. extensor digitorum communis 184
  – M. extensor digitorum lateralis 100, 184
  – M. extensor digitorum longus 100
  – M. flexor carpi radialis 184
  – M. flexor carpi ulnaris 184
  – M. flexor digitorum lateralis 99
  – M. flexor digitorum medialis 99
  – M. flexor digitorum profundus 184
  – M. flexor digitorum superficialis 98, 184
  – M. flexores digitorum profundi 99
  – M. gastrocnemius 99
  – M. gluteus medius 57
  – M. gluteus profundus 57
  – M. gluteus superficialis 57
  – M. gracilis 55
  – M. iliocostalis 248
  – M. iliopsoas 51
- M. infraspinatus 142
  – M. intertransversarii 248
  – M. latissimus 137
  – M. longissimus 248
  – M. longus capitis 247
  – M. obliquus capitis caudalis 247
  – M. obliquus capitis cranialis 247
  – M. obliquus externus abdominis 253
  – M. obliquus internus abdominis 253
  – M. obturatorius externus 59
  – M. obturatorius internus 135
  – M. omotransversarius 135
  – M. pectineus 55
  – M. pectoralis profundus 141
  – M. pectoralis superficialis 138
  – M. peroneus brevis 98
  – M. peroneus longus 98
  – M. piriformis 57
  – M. pronator teres 183
  – M. quadratus femoris 59
  – M. quadratus lumborum 250
  – M. quadriceps femoris 92
  – M. rectus abdominis 253
  – M. rectus capitis dorsalis major 247
  – M. rectus capitis dorsalis minor 247
  – M. rectus femoris 52
  – M. retractor costae 253
  – M. rhomboideus 139
  – M. sartorius 53
  – M. semimembranosus 56
  – M. semispinalis 248
  – M. semitendinosus 56
  – M. serratus dorsalis caudalis 253
  – M. serratus ventralis 140
  – M. spinalis 248
  – M. splenius 248
  – M. splenius capitatis 247
  – M. subscapularis 143
  – M. supinator 182
  – M. supraspinatus 142
  – M. tensor fasciae anterbrachii 172
  – M. tensor fasciae latae 53
  – M. teres major 144
  – M. teres minor 144
  – M. tibialis caudalis 99
  – M. tibialis cranialis 97
- M. transversus abdominis 253
  – M. trapezius 134
  – M. triceps brachii 171
  – M. vastus intermedius 92
  – M. vastus lateralis 92
  – M. vastus medialis 92
  – Mm. gemelli 59
  – Mm. intercostales externii 251
  – Mm. intercostales interni 253
  – Mm. levatores costarum 251
  – Mm. multifidi 249
  – Mm. rotatores 249
  – Mm. scaleni 252
  – Muskulatur, subokzipitale 247
 Längsdehnung 21
  – M. anconeus 177
  – M. biceps brachii 174
  – M. biceps femoris 71
  – M. brachialis 174
  – M. brachiocephalicus 148
  – M. brachioradialis 185, 187
  – M. coracobrachialis 161
  – M. deltoideus 161
  – M. erector spinae 260
  – M. extensor digiti I longus 108
  – M. extensor digitorum lateralis 108
  – M. extensor digitorum longus 108
  – M. flexor digitorum lateralis 104
  – M. flexor digitorum medialis 104
  – M. flexor digitorum profundus 104
  – M. flexor digitorum superficialis 102
  – M. gastrocnemius 106
  – M. gluteus medius 74
  – M. gluteus profundus 74
  – M. gluteus superficialis 74
  – M. gracilis 68
  – M. iliopsoas 60
  – M. infraspinatus 159
  – M. intercostales 265
  – M. latissimus dorsi 150
  – M. levatores costarum 265
  – M. longus capitis 257
  – M. obliquus capitis caudalis 255
  – M. obliquus capitis cranialis 255
  – M. obliquus externus abdominis 268
  – M. obliquus internus abdominis 268
  – M. obturatorius externus 77
  – M. obturatorius internus 77
  – M. omotransversarius 147
  – M. pectineus 68
  – M. pectoralis profundus 157
  – M. pectoralis superficialis 152
  – M. peroneus brevis 110
  – M. peroneus longus 110
  – M. piriformis 75
  – M. pronator teres 187
  – M. quadratus femoris 77
  – M. quadratus lumbo-rum 263
  – M. quadriceps femoris 93
  – M. rectus abdominis 268
  – M. rectus capitis dorsalis major 255
  – M. rectus capitis dorsalis minor 255
  – M. rectus femoris 62
  – M. rhomboideus 154
  – M. sartorius 65
  – M. scaleni 266
  – M. semimembranosus 71
  – M. semispinalis 260
  – M. semitendinosus 71
  – M. serratus dorsalis cranialis et caudalis 265
  – M. serratus ventralis 156
  – M. spinalis 260
  – M. splenius 260
  – M. splenius capitatis 257
  – M. subscapularis 161
  – M. supinator 185, 187
  – M. supraspinatus 158
  – M. tensor fasciae ante-brachii 175
  – M. tensor fasciae latae 64
  – M. teres major 164
  – M. teres minor 163
  – M. tibialis caudalis 104
  – M. tibialis cranialis 100
  – M. transversus abdominis 268
  – M. trapezius 145
  – M. triceps brachii 175
  – M. vastus 93
  – Mm. adductores 68
  – Mm. gemelli 77
  – Mm. intertransversarii 260

- Mm. multifidi 262
  - Mm. rotatores 262
  - Muskulatur, subokzipitale 255
  - Unterarmextensoren 189
  - Unterarmflexoren 190
  - Längszug, Nervenmobilisation 296
  - Lateralverschiebung, ISG 239
  - Lendennerv 269
  - Lendenwirbelsäule (LWS) 231
  - Behandlung 235
  - Problem 232
  - Springingtest
    - von kaudal 233
    - von kranial 234
  - Untersuchung 233
  - Ligament
    - Behandlungsform 26
    - Reiz 26
  - Ligamentum(-a)
    - allare 208
    - annulare radii 179
    - capititis costae radiatum 222
    - capititis fibulae 81
    - collaterale laterale 81
    - collaterale mediale 81
    - costotransversarium 222
    - cruciata caudalis 81
    - cruciata cranialis 81
    - cruciatum kraniale 86
    - denticulata 276
    - dorsale(s) 276
    - femoropatellare 80
    - flava 202
    - glenohumeralia
      - laterale 127
      - mediale 127
    - iliolumbale 250
    - intercapitalia 202
    - interspinalia 202
    - intertransversaria 202
    - longitudinale
      - dorsale 203, 276
      - ventrale 203
    - meniscotibiale 81
    - nuchae 203, 248
    - palmarie 193
    - patellae 80
    - sacroiliacum 238
      - dorsale 237
      - interosseum 237
      - ventrale 237
    - sacrotuberale 237–238
      - Provokation 243
    - sesamoideum collaterale 193
    - supraspinale 202
  - transversum 205
    - Atlas 246
  - Liquor 275
  - Loge de Guyon 294
  - LSÜ-Twist 42
  - Lumbrikalgriff 214
  - Lymphdrainage 278
- M**
- Malleolengabel 112
  - Malleolus, medialis 289
  - Manuelle Therapie 14
    - canine 253
    - Definition 14
    - Geschichte 14
    - Indikation 26
    - Kontraindikation 26
    - Lipidverklebungsauflösung 26
    - Matrixbildung 25
    - Reflexaktivität, sympathische, Schmerzlinderung 25
    - Sarkomereinfluss 26
    - Schmerzlinderung 25
    - Synovialflüssigkeitsänderung 25
    - Wirbelsäule, Kontraindikation 204
    - Wirkungsweise 25
  - Mechanosensitivität, peripherer Nerv 280
  - Medianecke 17
  - Medulla oblongata 276
  - Membrana
    - interossea 179
    - interossea anterbrachii 179
    - interossea cruris 95
  - Membranöses System, Gehirn 276
  - Meningen 275
  - Meniskus 80
  - Meniskustest 84
  - Mesoneurium 275
  - Metacarpus 192
  - Miosis 271
  - Mobilisation 204
    - BWS, in Flexion 220
    - Rippe, 1.
      - kaudal 226
      - kranial 226–227
      - schnelle 204
  - Mobilisation, BWS, in Extension 220
  - Murray-Test 85
  - Musculus(-i)
    - adductor 20
    - Behandlung 67
  - Übung 68
  - Untersuchung 54
  - anconeus 166, 286
    - Behandlung 177
    - Untersuchung 172
  - articularis coxae, Untersuchung 58
  - articularis genus 91
  - biceps brachii 20, 127, 165
    - Behandlung 173
    - Test 132
    - Untersuchung 170
  - biceps femoris 91, 290
    - Behandlung 70
    - Übung 73
    - Untersuchung 55
  - brachialis 20, 165
    - Behandlung 173
    - Untersuchung 171
  - brachiocephalicus 127, 135, 248
    - Behandlung 148
    - Untersuchung 136
  - brachioradialis 180, 286, 292
    - Behandlung 185
    - Untersuchung 183
  - cleidobrachialis 136, 273
  - cleidocephalicus 136
  - coracobrachialis 127–128
    - Behandlung 161
    - Untersuchung 143
  - delta, Pars acromialis 127
  - deltoideus 128, 273
    - Behandlung 161
    - Untersuchung 143
  - erector spinae
    - Behandlung 259
    - Untersuchung 247
  - extensor carpi radialis 180
    - Untersuchung 183
  - extensor carpi ulnaris 20, 180
    - Untersuchung 183
  - extensor digiti I longus 290
    - Behandlung 108
    - Untersuchung 100
  - extensor digitorum brevis 290
    - extensor digitorum communis 180
      - Untersuchung 183
  - extensor digitorum lateralis 180, 290
    - Behandlung 108
    - Untersuchung 100, 183
  - extensor digitorum longus 290
    - Behandlung 108
    - Untersuchung 100
  - flexor carpi radialis 20, 180
    - Untersuchung 184
  - flexor carpi ulnaris 20, 180, 288, 294
    - Untersuchung 184
  - flexor carpi ulnaris caput ulnare 294
  - flexor digitorum lateralis
    - Behandlung 104
    - Untersuchung 99
  - flexor digitorum medialis
    - Behandlung 104
    - Untersuchung 99
  - flexor digitorum profundus 180, 288, 294
    - Behandlung 104
    - Untersuchung 99, 184
  - flexor digitorum superficialis 20, 180, 289, 294
    - Behandlung 102
    - Untersuchung 98, 184
  - gastrocnemius 20, 274, 289
    - Behandlung 106
    - Untersuchung 99
  - gemelli 288
    - Übung 79
    - Behandlung 76
    - Untersuchung 58
  - gluteus medius 288
    - Behandlung 73
    - Übung 76
    - Untersuchung 57
  - gluteus profundus 288
    - Behandlung 73
    - Übung 76
    - Untersuchung 57
  - gluteus superficialis
    - Behandlung 73
    - Übung 76
    - Untersuchung 57
  - gracilis 91, 291
    - Behandlung 67
    - Übung 68
    - Untersuchung 54
  - iliocostalis 237, 245
    - Behandlung 259
    - Pars cervicis 247
    - Pars lumborum 247
    - Pars thoracis 247
    - Untersuchung 247
  - iliopsoas 37, 271, 283, 291
    - Behandlung 60
    - Untersuchung 50, 250

- infraspinatus 127–128
  - Behandlung 159
  - Untersuchung 142
- intercostales, Behandlung 264
- intercostales externi, Untersuchung 251
- intercostales interni
  - Behandlung 267
  - Untersuchung 252
- interspinales 211, 245
- intertransversarii 245, 248
  - Behandlung 259
- latissimus 127, 252
  - Behandlung 150
  - Trendelenburg-Zeichen 243
  - Untersuchung 137
- levator ani 292
- levatores costarum
  - Behandlung 264
  - Untersuchung 251
- longissimus 245
  - Behandlung 259
  - Pars atlantis 247
  - Pars capitis 247
  - Pars cervicis 247
  - Pars lumborum 247
  - Pars thoracis 247
  - Untersuchung 247
- longus capitis 246
  - Behandlung 257
  - Untersuchung 247
- longus colli 246
- multifidi 245
  - Behandlung 261
  - Trendelenburg-Zeichen 243
  - Untersuchung 249
- obliquus capitis caudalis 245
  - Untersuchung 246
- obliquus capitis cranialis 245
  - Untersuchung 246
- obliquus externus abdominis, Untersuchung 253
- obliquus internus abdominis, Untersuchung 253
- obturatorius externus
  - Behandlung 76
  - Übung 79
  - Untersuchung 58
- obturatorius internus 237, 288
  - Übung 79
  - Behandlung 76
  - Untersuchung 58
- omotransversarius 127
  - Behandlung 147
  - Untersuchung 135
- pectenius 291
  - Behandlung 67
  - Übung 68
  - Untersuchung 54
- pectoralis profundus 127
  - Behandlung 157
  - Untersuchung 141
- pectoralis superficialis 20, 127
  - Behandlung 151
  - Untersuchung 137
- peroneus brevis 290
  - Behandlung 110
  - Untersuchung 98
- peroneus longus 290
  - Behandlung 110
  - Untersuchung 98
- piriformis 238, 288
  - Behandlung 73
  - Übung 76
  - Untersuchung 57
- popliteus 91
- pronator quadratus 20, 180
  - Untersuchung 180
- pronator teres 180, 293
  - Behandlung 187
  - Untersuchung 183
- psoas 246
  - quadratus femoris 288
  - Behandlung 76
  - Übung 79
  - Untersuchung 58
- quadratus lumborum 246, 250, 271, 291
  - Untersuchung 250
- quadriceps 291
  - quadriceps femoris 91, 283
  - Behandlung 92
  - Untersuchung 91
- rectus abdominis, Untersuchung 253
  - rectus capitis dorsalis major 245
    - Untersuchung 246
  - rectus capitis dorsalis minor 245
    - Untersuchung 246
  - rectus capitis lateralis 245
    - rectus capitis minor 276
  - rectus capitis posterior minor 275–276
  - rectus capitis ventralis 245
    - rectus femoris 37, 291
      - Behandlung 62
      - Übung 63
      - Untersuchung 51
- rectus costae
  - Behandlung 267
  - Untersuchung 252
- rhomboideus 127, 252
  - Behandlung 154
  - Untersuchung 139
- rotatores
  - Behandlung 261
  - Untersuchung 249
- sartorius 20, 37, 91, 283, 291
  - Behandlung 65
  - Übung 67
  - Untersuchung 53
- scaleni 246, 250
  - Behandlung 265
  - dorsalis 250
  - medius 250
  - Untersuchung 250–251
- semimembranosus
  - Behandlung 70
  - Übung 73
  - Untersuchung 55
- semispinalis 245, 247
  - Behandlung 259
- semitendinosus 91
  - Behandlung 70
  - Übung 73
  - Untersuchung 55
- serratus dorsalis caudalis
  - Behandlung 264, 267
  - Untersuchung 252
- serratus dorsalis cranialis
  - Behandlung 264, 267
  - Untersuchung 252
- serratus ventralis 127, 252
  - Behandlung 155, 267
  - Untersuchung 140, 252
- sphincter ani externus 237
- spinalis 245
  - Behandlung 259
  - Pars cervicis 247
  - Pars thoracis 247
  - Untersuchung 247
- splenius 245, 248
  - Behandlung 259
- splenius capitis
  - Behandlung 257
  - Untersuchung 247
- subscapularis 127–128
  - Behandlung 161
  - Untersuchung 143
- supinator 180, 286, 292
  - Behandlung 185
  - Untersuchung 182
- tensor fasciae antebrachii 166, 286
  - Behandlung 175
  - Untersuchung 172
- tensor fasciae latae 37, 91
  - Behandlung 64
  - Übung 65
  - Untersuchung 52
- teres major 128, 292
  - Behandlung 164
  - Untersuchung 144
- teres minor 128
  - Behandlung 163
  - Untersuchung 144
- tibialis caudalis
  - Behandlung 104
  - Untersuchung 99
- tibialis cranialis 290
  - Behandlung 100
  - Untersuchung 97
- tractus iliotibialis 91
- transversus abdominis, Untersuchung 253
- transversus thoracis 254, 268
  - trapezius 127, 248
    - Behandlung 145
    - Untersuchung 134
  - triceps brachii 20, 166, 286
    - Behandlung 175
    - Hartspann 292
    - Untersuchung 171
  - triceps brachii caput longum 127
- vastus intermedius 20, 91
  - Behandlung 92
  - Untersuchung 91
- vastus lateralis
  - Behandlung 92
  - Untersuchung 91
- vastus medialis 291
  - Behandlung 92
  - Untersuchung 91
- Musikantenknochen 272
- Muskel
  - Hypertonus 231
  - Konsistenzveränderung 37
  - phasischer 20
    - Mensch 21
  - Schmerz 37
  - tonischer 20
    - Mensch 21
- Muskeldehnung 27
- M. rectus femoris 27

- Muskelfaser 20
 – langsame 20
 Muskelkraft 38
 Muskellänge 38
 Muskulatur 19
 – Behandlung, allgemeines 21
 – Behandlungsform 26
 – Differenzierung 37
 – epaxiale
   – Behandlung 259
   – Untersuchung 247
 – hypaxiale
   – Behandlung 263
   – Untersuchung 250
 – Reiz 26
 – subokzipitale 276
   – Behandlung 254
   – Untersuchung 246
 – Trainingseinfluss 20
 Muskulaturprovokation 32
 Myofibroblast 231
 Myotom 273
- N**
- Nerv
 – Entzündung 280
 – peripherer
   – Behandlung 295
   – Längszug 296
   – Mechanosensitivität 280
   – Querverschiebung 296
   – Side-of-Barrier 296
   – Side-of-Ease 295
 – peripherer, Blutversorgung 276
 – Regeneration 279
 – Symptom erhöhter Mechanosensitivität 279
 Nervengeflecht 269
 Nervenkompression 275, 277–278
 Nervenleitung 38
 Nervenleitung, Untersuchung 280
 Nervenmobilisation 295
 – Längszug 296
 – Side-of-Ease 295
 Nervenpalpation 278
 Nervensystem 269
 – autonomes 269
 – Blutgefäßsystem 276
 – peripheres (PNS) 269
 – somatisches 269
 – Spannungspunkt 278
 – Tensionspunkt 278
 – willkürliches 269
 Nerventechnik 28
- Nervenwurzel 274
 – Hülle 276
 Nervenzelle 272
 Nervprovokation 32
 Nervus(-i)
 – accessorius 205
 – axillaris 273
 – cutaneus antebrachii caudalis 294
 – cutaneus femoralis caudalis 291
 – cutaneus femoralis lateralis 274, 291
 – cutaneus lateralis 292
 – cutaneus surae caudalis 289
 – cutaneus surae lateralis 290
 – digitalis dorsalis 290
 – femoralis 250, 274, 283
   – Behandlung 284
   – Differenzialdiagnose 284
   – Druckpunktpalpation 291
   – Irritation 283
   – Neurotension 284
   – Verlauf 291
 – fibularis, siehe Nervus(-i)
 peroneus communis
 – glossopharyngeus 205
 – intercostalis 269
 – ischiadicus 282
   – Behandlung 281, 283
   – Differenzialdiagnose 283
   – Druckpunktpalpation 288
   – Gleitstörung 281
   – Neurotensionstest 283
   – Verlauf 274, 288
 – laryngeus recurrens 271
 – medianus 179, 192, 275, 288
   – Druckpunktpalpation 293
   – Verlauf 293
 – metatarsalis dorsalis 290
 – musculocutaneus 192
 – nervorum 272
 – obturatorius 285
   – Behandlung 285
   – Differenzialdiagnose 285
   – Druckpunktpalpation 292
   – Neurotensionstest 285
   – Verlauf 292
 – pelvini 272
 – peroneus 274
   – Verlauf 274
- peroneus communis 281, 289
   – Behandlung 281
   – Druckpunktpalpation 290
   – Innervation 282
   – Verlauf 290
 – peroneus profundus 290
   – Verlauf 290
 – peroneus superficialis 290
 – plantaris 289
 – psoas minor 271
 – pudendus 237
 – radialis 179, 192, 286
   – Behandlung 286
   – Differenzialdiagnose 286
   – Druckpunktpalpation 292
   – Neurotension 286
   – Veränderung, mechanosensitive 278
   – Verlauf 292
 – recurrens 273
 – saphenus 283–284
   – Behandlung 285
   – Differenzialdiagnose 284
   – Druckpunktpalpation 291
   – Neurotensionstest 285
   – Verlauf 291
 – sinuvertebralis 273
 – splanchnicus lumbales 271
 – splanchnicus major 271
 – splanchnicus minor 271
 – suprascapularis 127
 – tibialis 274, 281, 289
   – Behandlung 281
   – Druckpunktpalpation 289
   – Innervation 282
   – Verlauf 289
 – ulnaris 192, 272, 288
   – Behandlung 288
   – Differenzialdiagnose 288
   – Druckpunktpalpation 294
   – Verlauf 294
 – vagus 205, 250, 271
   – Verlauf 274
   – vertebralis 269
   – von Luschka 273
 Nervverlängerung 278
 Neuralstruktur
 – Befestigung 276
 – Behandlung 280
 – Bindegewebebeschicht 275
- Mechanosensitivität 280
 – Nervenleitung 280
 – Untersuchung 280
 – Ursache mechanosensitiver Veränderungen 278
 Neuron
 – oberes motorisches (OMN) 36
 – unteres motorisches (UMN) 36
 Neurotension 269
 – Behandlung 277
   – Kontraindikation 279
   – Wirkungsweise 279
 – Ziel 280
 Nozizeptor 24
 Nullstellung, Gelenk 15
 Nussgelenk 19
 Nutation 237
 – Sakrum 242
 Nutationsfehlstellung 276
- O**
- Oberflächensensibilität 36
 Okziputkondyle 205
 Olekranon 165, 179
 Omentum minus 272
 Ortolani-Test 47
 Os(-sa)
 – accessorii 192
 – carpalia
   – I 192
   – I–IV 192
 – carpi accessorium 288, 294
 – carpi radiale 192
 – carpi ulnare 192
 – coccygeus 275
 – metacarpalia 192
   – I 192
 – metatarsalia 116
 – occipitale 247
 – pisiforme 294
 – pubis 253
 – sesamoidea, Untersuchung 197
 – tarsalia 115–116
 – tarsi centrale 115
 Osteoarthritis 204
 Osteokinematik 16
 Oszillation
 – Art. humeri 132
 – Hüftgelenk 48
- P**
- Packegriff
 – M. intercostales 265
 – M. levatores costarum 265

- M. serratus dorsalis
cranialis et caudalis 265
- Palpation 31
- Art. femorotibialis 82
- Diaphragma 251
- Exspiratoren 252
- M. adductor 54
- M. anconeus 172
- M. biceps brachii 170
- M. biceps femoris 55
- M. brachialis 171
- M. brachiocephalicus 136
- M. brachioradialis 183
- M. coracobrachialis 143
- M. deltoideus 143
- M. erector spinae 248
- M. extensor carpi
radialis 183
- M. extensor carpi
ulnaris 183
- M. extensor digiti I longus
100
- M. extensor digitorum
communis 183
- M. extensor digitorum
lateralis 100, 183
- M. extensor digitorum
longus 100
- M. flexor carpi radialis
184
- M. flexor carpi ulnaris 184
- M. flexor digitorum
lateralis 99
- M. flexor digitorum
medialis 99
- M. flexor digitorum
profundus 99, 184
- M. flexor digitorum super-
ficialis 98, 184
- M. gastrocnemius 99
- M. gluteus medius 57
- M. gluteus profundus 57
- M. gluteus superficialis
57
- M. gracilis 54
- M. iliocostalis 248
- M. infraspinatus 142
- M. intertransversarii 248
- M. latissimus 137
- M. longissimus 248
- M. longus capitis 247
- M. obliquus capitis
caudalis 246
- M. obliquus capitis
cranialis 246
- M. obliquus externus
abdominis 253
- M. obliquus internus
abdominis 253
- M. obturatorius externus
58
- M. obturatorius internus
59
- M. omotransversarius
135
- M. pectineus 54
- M. pectoralis profundus
141
- M. pectoralis superficialis
137
- M. peroneus brevis 98
- M. peroneus longus 98
- M. piriformis 57
- M. pronator teres 183
- M. quadratus femoris 58
- M. quadratus lumborum
250
- M. quadratus capitis
dorsalis major 246
- M. rectus capitis dorsalis
minor 246
- M. rectus femoris 51
- M. retractor costae 252
- M. rhomboideus 139
- M. sartorius 53
- M. semimembranosus 55
- M. semispinalis 248
- M. semitendinosus 55
- M. serratus dorsalis
caudalis 252
- M. serratus ventralis 140
- M. spinalis 248
- M. splenius 247–248
- M. subscapularis 143
- M. supinator 182
- M. supraspinatus 142
- M. tensor fasciae ante-
brachii 172
- M. tensor fasciae latae 52
- M. teres major 144
- M. teres minor 144
- M. tibialis caudalis 99
- M. tibialis cranialis 97
- M. transversus abdominis
253
- M. trapezius 134
- M. triceps brachii 171
- M. vastus intermedius 91
- M. vastus lateralis 91
- M. vastus medialis 91
- Mm. gemelli 58
- Mm. intercostales externii
251
- Mm. intercostales interni
252
- Mm. levatores costarum
251
- Mm. multifidi 249
- Mm. rotatores 249
- Mm. scaleni 251
- Muskulatur, subokzipitale
246
- N. femoralis 291
- N. ischiadicus 289
- N. medianus 293
- N. obturatorius 292
- N. radialis 293
- N. tibialis 289–290
- N. ulnaris 294
- spezifische, Gelenk 37
- Pannikulus-Reflex 39
- Parasympathikus 271
- Ursprung 274
- Patella 80
- distale, Gleiten 90
- Patellakompression 90
- Patellasehnenreflex 39
- Perinealreflex 39
- Perineurium 275
- Periost
- Behandlungsform 26
- Reiz 26
- Pes anserinus 85
- Differenzialdiagnostik 91
- Phalanx
- distalis 192
- media 192
- proximalis 117, 192
- Phase, Wundheilung 29
- Pia mater 275
- cerebri 276
- Plasmafluss, Axon 279
- Plexus(-i)
- brachialis 250, 269
- solaris 272
- venosi vertebralidis internus
et externus 277
- Processus(-i)
- accessorii 215
  - LWS 231
- articulares 248
- coracoideus 127
- coronoideus 165
  - medialis 165
- hamatus 127
- laterales 204
- mammillares 215, 247
- mastoideus 246
- paracondylaris 206
- spinosus 215
- transversi 211
- xiphoideus 251, 253
- Proliferationsphase,
Wundheilung 29
- Propriozeption 36
- Propriozeptor 24
- Provokation 32
- Art. antebrachiocarpaea
194
- Art. femoropatellaris 88
- Art. humeri 130
- Art. humeroradialis 169
- Art. humeroulnaris 167
- Art. interphalangea
distalis 198
- Art. interphalangea
distalis (DIP) 120
- Art. interphalangea
proximalis 198
- Art. interphalangea
proximalis (PIP) 119
- Art. ossis carpi accessorii
195
- Art. radioulnaris distalis
182
- Art. radioulnaris proximalis 181
- Art. tarsocruralis 114
- Art. tibiofibularis distalis
96
- Art. tibiofibularis proximalis 96
- Artt. metacarpo-
phalangeae 196
- Artt. metatarso-
phalangeae (MTP) 118
- BWS 218
- Femorotibialgelenk 83
- Gelenk 32
- Halswirbelsäule, untere
212
- Hüftgelenk 46
- Ilium 238
  - dorsal 241
  - ventral 240
- ISG 240
- Kniegelenkband 85
- L7 238
- Lig. sacrotuberale 243
- LWS 234
- M. adductor 54
- M. biceps femoris 56
- M. flexor digitorum super-
ficialis 98
- M. gluteus medius 57
- M. gluteus profundus 57
- M. gluteus superficialis
57
- M. gracilis 54
- M. iliopsoas 51–52
- M. obturatorius externus
58
- M. obturatorius internus
59
- M. pectineus 54
- M. peroneus brevis 98
- M. peroneus longus 98
- M. piriformis 57
- M. quadratus femoris 58
- M. quadriceps femoris 92
- M. sartorius 53
- M. semimembranosus 56

- M. semitendinosus 56
  - M. tensor fasciae latae 53
  - M. tibialis cranialis 97
  - M. vastus intermedius 92
  - M. vastus lateralis 92
  - M. vastus medialis 92
  - Mm. gemelli 58
  - Muskulatur 32
  - N. ischiadicus 283
  - Nerv 32
  - Rippe
    - 1. 224
    - 2.-13. 226
  - Sakrum 242-243
  - ¾-Regel 238
  - Provokationstest 280
  - Ptosis 271
  - Pumpenschwengelbewegung 221

  - Q**
  - Querdehnung 21
    - M. anconeus 177
    - M. biceps brachii 173
    - M. biceps femoris 70
    - M. brachialis 173
    - M. brachiocephalicus 148
    - M. brachioradialis 185
    - M. deltoideus 161
    - M. erector spinae 259
    - M. extensor digiti I longus 108
    - M. extensor digitorum lateralis 108
    - M. extensor digitorum longus 108
    - M. flexor digitorum lateralis 104
    - M. flexor digitorum medialis 104
    - M. flexor digitorum profundus 104
    - M. flexor digitorum superficialis 103
    - M. gastrocnemius 106
    - M. gluteus medius 73
    - M. gluteus profundus 74
    - M. gluteus superficialis 73
    - M. gracilis 67
    - M. iliopsoas 60
    - M. infraspinatus 159
    - M. latissimus dorsi 150
    - M. longus capitis 257
    - M. obliquus capitis caudalis 254
    - M. obliquus capitis cranialis 254
    - M. obliquus externus abdominis 267
  - M. obliquus internus abdominis 267
  - M. obturatorius internus 76
  - M. omotransversarius 147
  - M. pectineus 67
  - M. pectoralis profundus 157
  - M. pectoralis superficialis 151
  - M. peroneus brevis 110
  - M. peroneus longus 110
  - M. piriformis 74
  - M. pronator teres 187
  - M. quadratus femoris 76
  - M. quadratus lumborum 263
  - M. quadriceps femoris 92
  - M. rectus abdominis 267
  - M. rectus capitis dorsalis major 254
  - M. rectus capitis dorsalis minor 254
  - M. rectus femoris 62
  - M. rhomboideus 154
  - M. sartorius 65
  - M. scaleni 265
  - M. semimembranosus 70
  - M. semispinalis 259
  - M. semitendinosus 70
  - M. serratus ventralis 155
  - M. spinalis 259
  - M. splenius 259
  - M. splenius capitis 257
  - M. supinator 185
  - M. supraspinatus 158
  - M. tensor fasciae ante-brachii 175
  - M. tensor fasciae latae 64
  - M. teres major 164
  - M. teres minor 163
  - M. tibialis caudalis 104
  - M. tibialis cranialis 101
  - M. transversus abdominis 267
  - M. trapezius 145
  - M. triceps brachii 175
  - M. vastus intermedius 92
  - M. vastus lateralis 92
  - M. vastus medialis 92
  - Mm. adductores 67
  - Mm. gemelli 76
  - Mm. intertransversarii 259
  - Mm. multifidi 261
  - Mm. rotatores 261
  - Muskulatur, subokzipitale 254
  - Unterarmextensoren 189
  - Unterarmflexoren 190
- Querverschiebung, Nervenmobilisation 296
- R**
- Rotationsgleiten 18
  - Rotieren
    - BWS 221
    - LWS 235
  - Rückenmark 269
  - Blutgefäß 277
  - Blutversorgung 276
  - Rückenmuskulatur, autochthone 245
  - dorsal 245
  - ventral 246
  - Ruhestellung, Gelenk 16
  - aktuelle 16
  - Rute 245
    - Behandlung 245
    - Untersuchung 245
- S**
- Sakralkörper 237
  - Sakrum 237
    - Fehlstellung 276
    - kaudal
      - Behandlung 244
      - Provokation 243
    - kranial
      - Behandlung 244
      - Provokation 242
    - Provokation 242
  - Sakrumläsion 237
  - Sattelgelenk 15, 19
  - Schäferhund 232
  - Scharniergelelken 15, 19
  - Schmerz 25
    - Muskel 37
  - Schmerzlinderung 25
  - Schmerzprovokation
    - Diaphragma 251
    - Exspiratoren 253
    - M. adductor 54
    - M. anconeus 172
    - M. biceps brachii 170
    - M. biceps femoris 56
    - M. brachialis 171
    - M. brachiocephalicus 136
    - M. brachioradialis 183
    - M. coracobrachialis 143
    - M. deltoideus 143
    - M. erector spinae 248
    - M. extensor carpi radialis 183
    - M. extensor carpi ulnaris 183
    - M. extensor digiti I longus 100
    - M. extensor digitorum communis 183
    - M. extensor digitorum lateralis 100, 183
    - M. extensor digitorum longus 100
  - Reflex 36
    - segmentaler 39
    - spinaler 36
  - Reflexaktivität, sympathische 230
  - Senkung 25
  - Regel, ¾-, Provokation 238
  - Ranvierscher Schnürring 272
  - Reflexaktivität, sympathische 230
  - Senkung 25
  - Regel, ¾-, Provokation 238
  - Ranvierscher Schnürring 272
  - Reflex 36
    - segmentaler 39
    - spinaler 36
  - Reflexaktivität, sympathische 230
  - Senkung 25
  - Regel, ¾-, Provokation 238
  - Ranvierscher Schnürring 272
  - Reizschwelle
    - Nozizeptor 24
    - Propriozeptor 24
    - Sensor, peripherer 231
  - Reproduzierbarkeit, Beschwerde 33
  - Retinacula, patellae 80
  - Retinaculum, flexorum 294
  - Rippe 221
    - 1.
      - Behandlung 226
      - Untersuchung 223
    - 2.-13.
      - Behandlung 227
      - Untersuchung 225
  - Differenzialdiagnostik 222
  - Rippenblockade 222
  - Rippengelenk, Dysfunktion 222
  - Rollen 18
  - Rollgleiten 19
  - Rosett-Test 219, 223
    - LWS 234
  - Rotation 17
    - anguläre, LWS 236
    - BWS 217
    - C1 208
  - Rotationsbewegung 16

- M. flexor carpi radialis 184
- M. flexor carpi ulnaris 184
- M. flexor digitorum lateralis 99
- M. flexor digitorum medialis 99
- M. flexor digitorum profundus 99, 184
- M. flexor digitorum superficialis 98, 184
- M. gastrocnemius 99
- M. gluteus medius 57
- M. gluteus profundus 57
- M. gluteus superficialis 57
- M. gracilis 54
- M. iliocostalis 248
- M. iliopsoas 51–52
- M. infraspinatus 142
- M. intertransversarii 248
- M. latissimus 137
- M. longissimus 248
- M. longus capitis 247
- M. obliquus capitis caudalis 246
- M. obliquus capitis cranialis 246
- M. obliquus externus abdominis 253
- M. obliquus internus abdominis 253
- M. obturatorius externus 58
- M. obturatorius internus 59
- M. omotransversarius 135
- M. pectineus 54
- M. pectoralis profundus 141
- M. pectoralis superficialis 138
- M. peroneus brevis 98
- M. peroneus longus 98
- M. piriformis 57
- M. pronator teres 183
- M. quadratus femoris 58
- M. quadratus lumborum 250
- M. quadriceps femoris 92
- M. rectus abdominis 253
- M. rectus capitis dorsalis major 246
- M. rectus capitis dorsalis minor 246
- M. retractor costae 253
- M. rhomboideus 139
- M. sartorius 53
- M. semimembranosus 56
- M. semispinalis 248
- M. semitendinosus 56
- M. serratus dorsalis caudalis 253
- M. serratus ventralis 140
- M. spinalis 248
- M. splenius 248
- M. splenius capitis 247
- M. subscapularis 143
- M. supinator 182
- M. supraspinatus 142
- M. tensor fasciae antebrachii 172
- M. tensor fasciae latae 53
- M. teres major 144
- M. teres minor 144
- M. tibialis caudalis 99
- M. tibialis cranialis 97
- M. transversus abdominis 253
- M. trapezius 134
- M. triceps brachii 171
- M. vastus intermedius 92
- M. vastus lateralis 92
- M. vastus medialis 92
- Mm. gemelli 58
- Mm. intercostales externii 251
- Mm. intercostales interni 253
- Mm. levatores costarum 251
- Mm. multifidi 249
- Mm. rotatores 249
- Mm. scaleni 252
- Muskulatur, subokzipitale 246
- Ossa sesamoidea 197
- Sesambeinchen 118
- Schmerzreiz 230
- Schneutzgriff 217
- Schrittänge 126
- Schulter, Anatomie 127
- Schulterextensoren
- Behandlung 158
- Untersuchung 142
- Schulterflexoren
- Behandlung 161
- Untersuchung 143
- Schultergelenk, *siehe* Articulatio(-nes) humeri
- Schultergelenkmuskulatur, Untersuchung 134
- Schultergürtel 127
- Schultergürtelmuskulatur
- oberflächliche
- Behandlung 145
- Untersuchung 134
- tiefe
- Behandlung 154
- Untersuchung 139
- Schwann-Zelle 272
- Schwanznerv 269
- Schwanzwirbel 203, 245
- Schwerelot 126
- Segmentalreflektorik 271
- Segmentarterie 277
- Seitneige
- BWS 217
- C0 205
- angulieren 207
- translieren 207
- Sensibilität 36
- Separation
- Art. carpometacarpaea 194
- Art. humeroradialis 169
- Art. humeroulnaris 170
- Art. tarsocruralis 113
- Femorotibialgelenk 83
- ISG 238
- Rippe, 2.–13., im Kostotransversal-Gelenk 227–228
- Talus 121
- Sesambeinchen 193
- Schmerzprovokation 118, 197
- Side-of-Barrier 296
- Side-of-Ease 295
- Skapula 126
- Anatomie 127
- Margo
- cranialis 127
- dorsalis 127
- Slack 23
- Slow-twitch-Muskelfaser 20
- SLR(straight leg raise)-Test
- N. ischiadicus 282
- N. peroneus ischiadicus 282
- N. tibialis 282
- Slumptest 281
- Soma 272
- Spannungspunkt, Nervensystem 278
- Spasmus 276
- Spina
- iliaca dorsalis cranialis 238
- scapulae 127
- Spinalarterie 277
- Spinalnerv 273
- Verlauf 273
- Spinnengewebshaut 275
- Springingtest
- BWS
- von kaudal 218
- von kranial 218
- LWS
- von kaudal 233
- von kranial 234
- Sprunggelenk
- Anatomie 112
- Behandlung 121
- Untersuchung 112
- Sprunggelenksextensoren
- Behandlung 106
- Untersuchung 99
- Sprunggelenksflexoren
- Behandlung 100
- Untersuchung 97
- Squama occipitalis 248
- Stabilisation, LWS 232
- Stase, venöse 279
- Stellung, verriegelte, Gelenk 16
- Stellungsdiagnose, Rippe
- 1. 223
- 2.–13. 225
- Störung
- arthrogene 35
- muskuläre 35
- neurogene 35
- Struktur
- extraartikuläre 15
- intraartikuläre 15
- neurogene 38
- Mechanosensitivität 38
- Stützbeinlähmheit 33
- Sulcus
- bicipitalis 275
- intertubercularis 165
- Bicepstest 132
- jugularis 136
- sacralis 238
- Sympathikus 230, 269–270
- Faser 230
- Ursprung 274
- Syndesmosis tibiofibularis 95
- Synovialgelenk 237
- Synsarkose 127
- System, membranöses, Gehirn 276

T

- Talus
- kaudal, Behandlung 122
- konvexer 112, 115
- kranial, Behandlung 122
- Tangentialebene 15
- Tendo calcaneus communis 100
- Tensionspunkt, Nervensystem 278
- Tentorium cerebelli 276
- Test, longitudinaler 280
- Thoracic-outlet-Syndrom 250
- Thorax 215
- Tibiakompressionstest 86

- Tibialis-cranialis-Reflex 39
 Tibiplateau
 – laterales, Joint play 82
 – mediales, Joint play 83
 Tibiofibulargelenk, distales,
siehe Articulatio(-nes)
 tibiofibularis distalis
 Tibiofibulargelenk, proximales, *siehe Articulatio(-nes)*tibiofibularis proximalis
 Tiefensensibilität 36
 TLÜ-Twist 42
 Toe-in-Position 179
 Toe-out-Position 179
 Tonuserhöhung
 – M. semimembranosus 55
 – M. semitendinosus 55
 Trabekel 276
 Tragerippe 221
 Traktion
 – Art. antebrachiocarpea 198
 – Art. carpometacarpea 199
 – Art. humeri 133
 – Art. humeroradialis 170
 – Art. humeroulnaris 167, 170
 – Art. tarsometatarsalis 122
 – Artt. metacarpophalangeae 196, 199
 – Artt. metatarso-phalangeae (MTP) 117, 122
 – bilaterale, BWS 219
 – bilaterale, generalisierte, LWS 235
 – bilaterale, segmentale, LWS 235
 – Definition 32
 – Femorotibialgelenk 88
 – unilaterale, BWS 219
 Traktionsstufe 24
 Translation, mediale 222
 Translationsbewegung 16
 Transversalebene 17
 Trendelenburg-Zeichen 243
 Trizeps-Reflex 39
 Trochanter, major 274, 288
 – ISG 238
 Truncus
 – lumbosacralis 288
 – sympathicus 269
 – Aufbau 269
 – vagalis dorsalis 272
 – vagalis ventralis 272
 – vagosympathicus 269, 271
 Tuber 238
 – coxae 238
 – ischiadicum 237–238, 274
 – sacrale 238
 Tuberculum
 – costae 222
 – infraglenoidale scapulae 127
 – supraglenoidale 127
 Tuberositas, radii 165
 Twist 42
 Typ-I-Faser, Muskel 20
 Typ-II-Faser, Muskel 20
- U**
- Übung
 – M. biceps femoris 73
 – M. gluteus medius 76
 – M. gluteus profundus 76
 – M. gluteus superficialis 76
 – M. gracilis 68
 – M. obturatorius externus 79
 – M. obturatorius internus 79
 – M. pectineus 68
 – M. piriformis 76
 – M. quadratus femoris 79
 – M. rectus femoris 63
 – M. sartorius 67
 – M. semimembranosus 73
 – M. semitendinosus 73
 – M. tensor fasciae latae 65
 – Mm. adductores 68
 – Mm. gemelli 79
 Ulna 179, 192
 Umbauphase, Wundheilung 29
 Umlenkrolle 80
 Unterarm
 – Anatomie 179
 – Extensoren 180
 – Behandlung 189
 – Untersuchung 183
 – Flexoren 180
 – Behandlung 190
 – Untersuchung 184
 – Pronatoren 180
 – Behandlung 187
 – Untersuchung 183
 – Supinatoren 180
 – Behandlung 185
 – Untersuchung 182
 Unterschenkel
 – Anatomie 95
 – Untersuchung 95
- Untersuchung
 – 1. Rippe 223
 – 2.–13. Rippe 225
 – Art. antebrachiocarpea 193
 – Art. calcaneoquartalis 115
 – Art. carpometacarpea 194
 – Art. centrodistalis 115
 – Art. coxae 44
 – Art. femoropatellaris 87
 – Art. femorotibialis 82
 – Art. humeri 129
 – Art. humeroradialis 168
 – Art. humeroulnaris 166
 – Art. interphalangea
 – distalis 120
 – proximalis 119
 – Art. intertarsalis distalis 115
 – Art. intertarsalis proximalis 115
 – Art. mediocarpea 194
 – Art. ossis carpi access 194
 – Art. radioulnaris distalis 181
 – Art. radioulnaris proximalis 180
 – Art. talocalcaneocentralis 115
 – Art. tarsocruralis 112
 – Art. tarsometatarsalis 116
 – Art. tibiofibularis, distalis 96
 – Art. tibiofibularis proximalis 95
 – Artt. intercarpeae 194
 – Artt. intermetacarpeae 195
 – Artt. intermetatarsaleae 116
 – Artt. intertarseae 116
 – Artt. metacarpophalangeae 196
 – Artt. metatarso-phalangeae 117
 – Bauchmuskeln 253
 – Brustwirbelsäule 216
 – C0 205
 – C1 208
 – Diaphragma 251
 – Ellenbogenextensoren 171
 – Ellenbogenflexoren 170
 – Ellenbogengelenk 166
 – Exspiratoren 252
 – Extensoren 247
 – Halswirbelsäule
 – obere 205
 – untere 211
- Hamstrings 55
 – Hüftadduktoren 54
 – Kruppenmuskulatur 57
 – Hüftextensoren 55
 – Hüftflexoren 50
 – Hüftgelenk 44
 – Hüftrotatoren 58
 – Iliosakralgelenk 239
 – Inspiratoren 251
 – Karpalgelenke 193
 – Karpalgelenks-extensoren 183
 – Karpalgelenks-flexoren 184
 – Kniemuskulatur 91
 – Kopfbeweger 246
 – Lendenwirbelsäule 233
 – M. adductor 54
 – M. anconeus 172
 – M. articularis coxae 58
 – M. biceps brachii 170
 – M. biceps femoris 55
 – M. brachialis 171
 – M. brachiocephalicus 136
 – M. brachioradialis 183
 – M. coracobrachialis 143
 – M. deltoideus 143
 – M. erector spinae 247
 – M. extensor carpi radialis 183
 – M. extensor carpi ulnaris 183
 – M. extensor digiti I longus 100
 – M. extensor digitorum communis 183
 – M. extensor digitorum lateralis 100, 183
 – M. extensor digitorum longus 100
 – M. flexor carpi radialis 184
 – M. flexor carpi ulnaris 184
 – M. flexor digitorum profundus 99, 184
 – M. flexor digitorum superficialis 98, 184
 – M. gastrocnemius 99
 – M. gluteus, profundus 57
 – M. gluteus medius 57
 – M. gluteus superficialis 57
 – M. gracilis 54
 – M. iliopsoas 50, 250
 – M. infraspinatus 142–143
 – M. latissimus dorsi 137
 – M. longus capitis 247
 – M. obliquus capitis caudalis 246

- M. obliquus capitis cranialis 246
  - M. obliquus internus abdominis 253
  - M. obturatorius externus 58
  - M. obturatorius internus 58–59
  - M. omotransversarius 135
  - M. pectineus 54
  - M. pectoralis profundus 141
  - M. pectoralis superficialis 137
  - M. peroneus brevis 98
  - M. peroneus longus 98
  - M. piriformis 57
  - M. pronator quadratus 180
  - M. pronator teres 183
  - M. quadratus femoris 58
  - M. quadratus lumborum 250
  - M. quadriceps femoris 91
  - M. rectus abdominis 253
  - M. rectus capitis dorsalis major 246
  - M. rectus capitis dorsalis minor 246
  - M. rectus femoris 51
  - M. retractor costae 252
  - M. rhomboideus 139
  - M. sartorius 53
  - M. semimembranosus 55
  - M. semispinalis 247
  - M. semitendinosus 55
  - M. serratus dorsalis cranialis 252
  - M. serratus ventralis cervicis 140
  - M. serratus ventralis thoracis 140, 252
  - M. spinalis 247
  - M. splenius 247
  - M. subscapularis 143
  - M. supinator 182
  - M. supraspinatus 142
  - M. tensor fasciae ante-brachii 166, 172
  - M. tensor fasciae latae 52
  - M. transversus abdominis 253
  - M. transversus thoracis 254
  - M. trapezius 134
  - M. triceps brachii 171
  - M. vastus intermedius 91
  - M. vastus lateralis 91
  - M. vastus medialis 91
  - Mm. gemelli 58
  - Mm. intercostales externii 251
  - Mm. intercostales interni 252
  - Mm. intertransversarii 247
  - Mm. levatores costarum 251
  - Mm. multifidi 249
  - Mm. rotatores 249
  - Mm. scaleni 250–251
  - Muskulatur, subokzipitale 246
  - Neuralstruktur 280
  - orientierende 35
  - Pronatoren 183
  - Radioulnargelenk 180
  - Schulterextensoren 142
  - Schulterflexoren 143
  - Schultergelenke 128
  - Schultergürtelmuskulatur
    - oberflächliche 134
    - tiefe 139
  - Seitneiger 247
  - skapulothorakale Verbindung 128
  - spezifische 36
    - Hintergliedmaße 42
  - Sprunggelenk 112
  - Sprunggelenksextensoren 99
  - Sprunggelenksflexoren 97
  - Stammuskeln
    - epaxiale 247
    - hypaxiale 250
  - Supinatoren 182
  - Tibiofibulargelenk 95
  - Zehenextensoren 100
  - Zehenflexoren 98
  - Zehengelenke 192
- Untersuchungsgang 35
- Untersuchungsprinzip 31
- Untersuchungsstellung, aktuelle 16
- Urethral-Reflex 39
- ## V
- Vena(-ae)
- intervertebralis 277
  - jugularis 136, 205
  - plexi 277
  - vertebralis 269
- Verklebung 275
- intraneurale 277
- Verriegelung 204
- Verriegelungstechnik 204
- Vertebrae caudales, *siehe* Rute
- Vordergliedmaße, Untersuchung 126
- Vorlaufphänomen, ISG 239
- Vulvo-Reflex 39
- ## W
- Weichteilbehandlung, funktionelle, *siehe* Funktions-massage
- Wirbel 202
- Wirbelgelenk 202
- Wirbelkanal 277
  - Verlängerung 278
- Wirbelsäule 202
  - Bewegungseinschränkung 203
  - Entsorgung, venöse 277
- Wirbelsäulenblockade 271
- Wirbelsäulendysfunktion 203
- Wirbelsäulgelenk 204
- Wirbelsäulenkrümmung, physiologische 202
- Wundheilung 29
  - Behandlung 29
- ## Y
- Y-Geschirr 272
- ## Z
- Zapfengelenk 15
- Zehen
  - Anatomie 112
  - Untersuchung 192
- Zehenextensoren
  - Behandlung 108
  - Untersuchung 100, 183
- Zehnenflexoren
  - Behandlung 102
  - Untersuchung 98, 184
- Zehengelenk
  - Behandlung 122
  - Untersuchung 117, 193
- Zehenschleifen 286
- Zentralnervensystem (ZNS) 269
- Zone, autonome 292